
[2025-62-RE](#)

Causa 2025-62-RE

(Montaner Teixé c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 390-2025. Recurs d'empara

Aute del 9 de setembre del 2025

BOPA núm. 105, del 17 de setembre del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 4 de juliol del 2025, per la representació processal de la Sra. Concepció Montaner Teixé, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència de l'11 de juny del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada que decideix desestimar la demanda de nul·litat del laude arbitral dictat pel Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, i que s'adoptin les mesures per restaurar el dret de la recurrent, d'acord amb les disposicions de l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. La Sra. Concepció Montaner Teixé va sol·licitar l'assistència de J. P. S. per a la venda d'una propietat; després de dur a terme aquesta venda, la recurrent no va estar conforme amb l'import de la factura que se li va lliurar el 26 d'octubre del 2022, la qual li va semblar excessiva i es va negar a pagar.

1.2. La recurrent va acudir a un altre col·legiat per tal que aquest fes una mediació per intentar que el primer reduís l'import de la seva minuta; després d'una sola reunió, el 18 de gener del 2023, el primer va accedir a fer una rebaixa de 2.000,00 € i el segon lletrat així ho va traslladar a la recurrent.

1.3. No obstant això, el 6 d'abril del 2023, la Sra. Concepció Montaner Teixé va sol·licitar al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra sotmetre's a un procediment d'arbitratge contra J. P. S.

1.4. El 21 de gener del 2024, la Junta Arbitral del Col·legi va concloure que havia quedat acreditat que els treballs encomanats al col·legiat havien estat requerits, en tot moment, amb una certa urgència per part de la clienta, atesos els seus interessos i els dels compradors, considerant-se per tant justificat, en aquest cas, l'aplicació d'un increment de la quantia resultant de l'aplicació de la norma 4.1, pel fet de concórrer aquest element de la urgència; afegint que per tal de veure quin increment era d'aplicació, s'havia de tenir en compte la suma que prèviament havia proposat el col·legiat a la clienta, la qual havia acceptat lliurement com a acord la suma d'11.000,00 € més l'IGI.

1.5. La representació processal de la recurrent va interposar un recurs d'anul·lació del laude arbitral en què sol·licitava la seva anul·lació per ser contrari als principis fonamentals garantits a la Llei de la professió d'advocat, així com als Estatuts del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.

1.6. L'11 de juny del 2025, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que decidia desestimar aquesta demanda.

1.7. El 4 de juliol del 2025, la representació processal de la Sra. Concepció Montaner Teixé va interposar un recurs d'empara contra la sentència de l'11 de juny del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- La recurrent fonamenta el seu recurs en una infracció del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en el seu vessant del dret a obtenir una resolució raonada, motivada i ajustada a dret -apartat primer- i en una infracció del dret a la defensa -apartat 2.

- En primer terme, la recurrent entén que s'han vulnerat els drets a un procés degut i a la jurisdicció, en la seva dimensió del dret a obtenir una resolució raonada, motivada i ajustada a dret, que no sigui arbitrària i que no causi indefensió material efectiva.

Afirma que, malgrat que la Sala Civil qüestionava que un altre col·legiat actués també com a advocat seu, en el laude es reconeixia que ho feia en aquesta qualitat i així també ho refereix el col·legiat denunciat. En aquest sentit, no es pot posar en dubte que actuava com a lletrat o que havia de respectar el secret professional, de manera que no podia explicar els termes de la negociació.

Assevera que l'afirmació de la Sala Civil segons la qual l'excepció al secret professional és causar una lesió injusta i greu a la pròpia clienta és una afirmació no raonable, ja que els honoraris no haurien de superar els 6.000,00 € i el laude arbitral imposava el pagament d'uns honoraris d'11.495,00 €, que va ser el fruit de la negociació. Per tant, no se la va beneficiar, sinó que se la va perjudicar. Considera que s'ha infringit l'article 29.1 dels Estatuts del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, perquè el lletrat no podia revelar cap fet, document o situació del qual tingués coneixement, de manera que no podia explicar a la instructora el contingut de la reunió i els eventuais pactes assolits sense haver estat alliberat de l'obligació del secret professional envers la seva clienta.

- En segon terme, sosté que s'ha infringit el dret fonamental a la defensa -article 10.2 de la Constitució. Indica que el fet de tenir en consideració el testimoni del lletrat que la va assistir en la negociació infringeix el dret a la defensa, ja que aquest estava sotmès al secret professional respecte de la negociació del 18 d'octubre del 2023, i que, pel fet d'haver-ho exposat, el seu dret a la defensa es va veure compromès i se la va situar en una posició d'indefensió material efectiva, considerant, a més, que l'explicació proporcionada per aquest lletrat és la base i el fonament de la decisió arbitral mateixa.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada que decideix desestimar la demanda de nul·litat del laude arbitral dictat pel Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, i que s'adoptin les mesures per restaurar el seu dret, d'acord amb les disposicions de l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La sentència de la Sala Civil de l'11 de juny del 2025 desestima el recurs d'anul·lació del laude arbitral i parteix de la dada que la minuta de 13.000,00 €, més l'IGI, que havia presentat el primer col·legiat era adequada, però fruit de la mediació per part del segon lletrat de la recurrent s'havia reduït a 11.000,00 €, més l'IGI.

En la petició de nul·litat del laude solament es denunciava que la Junta Arbitral i la seva instructora havien demanat el parer del segon lletrat pel que feia a la mediació i que, pel fet d'haver proporcionat aquesta informació, s'hauria vulnerat el secret professional.

- La Sala Civil addueix que no es va revelar cap informació client-advocat, si és que la gestió es

podia qualificar com a pròpia d'un lletrat i no d'un mediador. En tot cas, es va limitar a confirmar a la instructora que s'havia mediat i que la proposta havia estat acceptada telefònicament en presència de la recurrent. I aquesta confirmació només beneficiava a la clienta, ja que li evitava el pagament d'una minuta augmentada en 2.000,00 €, més l'IGI. I, si es qualifiqués com a advocat, actuaria l'excepció de causar "*una lesió injusta i greu a la pròpia clienta*", atès que la minuta a pagar seria superior en més de 2.000,00 €.

- La Sala Civil conclou que el laude arbitral no incorre en cap causa de nul·litat de les previstes a l'article 56 de la Llei d'arbitratge, que tampoc s'aprecia cap infracció de l'ordre públic andorrà i que la recurrent no concreta, tot limitant-se a declarar vulnerats els principis fonamentals garantits, la Llei de la professió d'advocat, els Estatuts del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra i l'ordre públic andorrà.

- Per aquests motius, desestima la demanda de nul·litat del laude arbitral.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància, ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui ni il·lògic, ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. L'admissió d'un recurs d'empara exigeix complir amb uns pressupòsits d'acreditació de la legitimació (articles 36 i 87 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional), amb uns pressupòsits formals (articles 36 i 88 de la mateixa Llei) i amb uns altres pressupòsits objectius, alhora que el recurs ha d'estar dotat del necessari contingut constitucional.

3.3. Aquest Tribunal s'ha pronunciat en reiterades vegades sobre el deure de motivació (veg. per ex. la sentència del 2 d'abril del 2012, recaiguda en la causa 2011-37-RE, la sentència del 12 d'octubre del 2018, recaiguda en la causa 2018-21-RE, i, la sentència del 9 de setembre del 2019, recaiguda en la causa 2019-34-RE).

La doctrina del Tribunal Constitucional ha estat constant en destacar que el deure de motivar les resolucions judicials, no només present a l'article 10, sinó també a l'article 86.2 de la Constitució ("2. *En tot cas, les sentències seran motivades, fonamentades en l'ordenament jurídic i notificades fefaentment*"), deriva de la necessitat que els jutges expliquin el raonament emprat per tal que els justiciables puguin entendre els motius pels quals les seves pretensions han estat totalment o parcialment rebutjades.

La motivació és una conseqüència de la bona administració de justícia (veg. la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans, recaiguda en la causa *García Ruiz c/ Espanya*, GC núm. 30544/96, del 21 de gener de 1999, § 26), alhora que requereix que es recolzi en criteris objectius derivats del dret. A més, i no es pot oblidar, la motivació de les resolucions judicials i, per tant, l'explicitació de l'aparell argumentari per acollir o refusar les pretensions de les parts és aquell que possibilita que els tribunals superiors, els quals han de resoldre els recursos contra les resolucions judicials, puguin conèixer les raons en què s'ha fonamentat l'òrgan judicial *a quo* en la seva resolució.

Per últim, però no menys important, el Tribunal Europeu dels Drets Humans ha assenyalat que la motivació ha de contenir una exigència de rigor i de qualitat. I, en aquest sentit, s'han equiparat a les denegacions de justícia aquelles fonamentacions estàndards, esquelètiques o vagues (veg. la sentència recaiguda en la causa *Georgiadis c/ Grècia*, núm. 21522/93, del 29 de maig de 1997, § 42-43, i la sentència recaiguda en la causa *Higgins c/ França*, núm. 134/1996/753/952, del 19 de febrer de 1998, § 42-43).

3.4. El cànon de constitucionalitat en matèria d'obtenció d'una decisió fonamentada en Dret determina que el Tribunal Constitucional només pot considerar que s'ha produït aquest dèficit quan la resolució judicial dictada es fonamenta en arguments o en una valoració probatòria absurda, contrària a la lògica o a la raó o amb patents errades materials.

I aquest no és el cas. Com es raonarà seguidament, el recurs d'empara presenta una notòria manca de contingut constitucional.

3.5. Pel que fa al primer motiu del recurs d'empara, la Sala Civil analitza l'actuació del lletrat que va actuar com a negociador per rebaixar la minuta del primer lletrat i la qualifica com a més propera a la mediació que a l'advocacia. No obstant això, analitza l'actuació del lletrat des de les dues òptiques i argumenta que, com a mediador, no està subjecte al secret professional entre client i advocat i, cas que es considerés que sí actuava com a lletrat, no es va revelar res confidencial, sinó que es va informar de l'existència de la negociació, del resultat obtingut i del consentiment de la clienta a la proposta.

És més, la Sala mateixa analitza que, d'haver existit el secret professional, com que la Junta Arbitral entenia que la minuta del primer lletrat era correcta -13.000,00 €, més l'IGI-, la mediació hauria obtingut un resultat millor per a la clienta -11.000,00 €, més l'IGI-, de manera que concorria l'excepció prevista a l'article 29.5 dels Estatuts col·legials, els quals possibiliten l'aixecament del secret professional quan així es pugui evitar una lesió injusta i greu a la pròpia clienta.

Per tant, no es pot compartir el criteri de la recurrent que qualifica aquest raonament de la Sala Civil com a contrari a la raó i a la lògica, ja que aquest aparell argumental s'acomoda amb el nostre cànon de constitucionalitat relatiu a la motivació, per la qual cosa el motiu manca notablement de contingut constitucional.

3.6. En segon terme, la recurrent en empara manifesta que s'ha infringit el dret fonamental a la defensa -article 10.2 de la Constitució-, ja que el segon lletrat estava sotmès al secret professional respecte de la negociació del 18 de gener del 2023. En haver-ho exposat, el dret a la defensa ha resultat compromès i se l'ha situat en una posició d'indefensió material efectiva, a més del fet que l'explicació proporcionada pel lletrat seria la base i el fonament de la decisió arbitral.

Una vegada més, resulta notòria la manca de contingut constitucional del motiu del recurs d'empара. La recurrent insisteix en la vulneració del secret professional; qüestió que ha estat analitzada amb anterioritat i considerada conforme al cànon de constitucionalitat en seu de motivació. Aleshores, d'aquesta infracció del secret professional derivaria una limitació del dret a la defensa i una situació d'indefensió material -però la infracció esmentada no es té per produïda per part de la Sala Civil i el seu raonament és en aquest cas conforme a les exigències de l'article 10 de la Constitució.

Evidentment, no produïda cap infracció d'aquell deure de secret decauen les conseqüències que de la seva existència en predica la recurrent.

3.7. Les anteriors consideracions justifiquen la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empара.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2025-62-RE interposat per la representació processal de la Sra. Concepció Montaner Teixé contra la sentència de l'11 de juny del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 9 de setembre del 2025.

Joan Manel Abril Campoy

President

Pere Pastor Vilanova

Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Jean-Yves Caullet
